

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om tillfälliga åtgärder för att underlätta bränslebyte för fjärrvärmeanläggningar

Er beteckning: M2022/01924

Sammanfattning

Vi instämmer i förslaget att tillfälliga ändringar i miljöprövningsförordningen (2013:251) och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd bör införas till följd av en överhängande risk för brist på naturgas. Vi anser dock att förändringarna bör gälla till minst 2024-09-30 och att samtliga verksamheter med naturgaseldade pannor, som omfattas av 21 kap. 8-10 §§ (2013:251), omfattas av undantaget.

Avsnitt 2.1

Länsstyrelsen Skåne anser att det är tydligt begränsat vilka förändringar som omfattas genom att total installerad effekt inte får öka och inte heller leda till att verksamhetskoden förändras.

Det bör tydligt framgå att det är Energimyndigheten som deklarerar när det finns en överhängande risk för brist på naturgas.

Undantagen bör omfatta alla verksamheter som använder naturgas för energiproduktion och omfattas av 21 kap. 8-10 §§ (2013:251). Se vidare avsnitt 4 för motivering.

Avsnitt 2.5

Enligt förslaget till ändring av förordning 1998:899 ska tillsynsmyndigheten skyndsamt handlägga ärendet. Samtidigt ställer ändringarna krav på anmälan och beslut om försiktighetsmått motsvarande vad som krävs i en tillståndsprövning. Det är orimligt att tillsynsmyndigheten skyndsamt, som längst 6 veckor, ska kunna bedöma all information och fatta beslut i ärendet. Vidare är inte tillsynsmyndigheten van vid att göra den här typen av bedömningar. Det brukar åligga prövningsmyndigheten. Se även avsnitt 6.3.

Avsnitt 4

Många industrier använder naturgas för egen produktion av energi i form av värme och ånga, bland annat livsmedelsindustrin. Om naturgasleveranser till livsmedelsindustrin uteblir och undantaget inte omfattar alla verksamheter som använder naturgas för energiproduktion kommer konsekvenserna att bli omfattande.

1. Normal produktion av livsmedel uteblir.
2. Vid utebliven livsmedelsproduktion kommer även produktion av biprodukter i form av djurfoder att utebli. I slutändan blir det ett djurväl-färdsproblem.
3. Vid utebliven produktion kommer även spillvärme till fjärrvärmenät att utebli
4. Ökat elbehov på grund av utebliven fjärrvärme innebär ökat behov av bränsle i kraftvärmeverken.

Ett ensidigt undantag för fjärrvärme och el snedvrider dessutom konkurrensen inom industrin. För verksamheter som har egen energiproduktion med naturgas som bränsle innebär utebliven leverans av naturgas ett produktionsstopp. För verksamheter som köper energin från en kraftvärmeproducent innebär undantaget i miljöprövnings-förordningen att verksamheten troligen kommer att fortsätta få energileverans trots gasbrist.

Av avsnitt 4 framgår vidare att bristen på naturgas troligen kommer att vara större eldningssäsongen 2023/24. Enligt förslaget till övergångsbestämmelser kan verksamheter som senast 30 september 2023 ansöker om tillstånd fortsätta att bedriva verksamheten med annat bränsle än naturgas. Länsstyrelsen Skåne befarar att övergångsbestämmelsen och den korta period som undantaget gäller kommer att medföra att ett antal verksamhetsutövare kommer att ansöka om tillstånd för att gå över till olja som bränsle, ett sämre alternativ ur miljösynpunkt. Om tillstånd erhålls kommer det i normalfallet att gälla tills vidare.

Enligt Länsstyrelsen Skånes uppfattning vore det bättre att förlänga undantaget i miljöprövningsförordningen till minst den 30 september 2024 och i stället begränsa hur länge ett beslut i anmälningsärende enligt 27 h § (1998:899) får gälla. Syftet är att ompröva beslutet och säkerställa att en överhängande risk för brist på naturgas fortfarande gäller. Tidsbegränsningen för beslut enligt 27 h § bör inte överstiga en eldningssäsong.

Avsnitt 5.4

Det framgår i avsnitt 5.4 att förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar ger tillsynsmyndigheten möjlighet att ge verksamheten dispens enligt 82 § för att använda en typ av bränsle som i normalfallet kräver rökgasrening i en naturgaseldad panna. Däremot finns inte motsvarande möjlighet till dispens från kraven i 2 kap. 43-52 §§ industriutsläppsförordningen (2013:250). Länsstyrelsen Skåne är osäkra på om en verksamhet som eldar flytande fossilt bränsle i en panna avsedd för naturgas, utan den reningsutrustning som i normalfallet används vid eldning av flytande bränsle, har möjlighet att följa de begränsningsvärden som anges i 2 kap. (2013:250).

Länsstyrelsen Skåne anser att det behöver klargöras om hela den period då flytande bränsle eldas anses som onormala driftförhållanden eller om försiktighetsmått ska utgå från att begränsningsvärden ska följas även utan installerad teknik.

Avsnitt 6.1

Länsstyrelsen Skåne anser det är bra att ändringen begränsas av att den totala installerade effekten inte får öka och att verksamhetskod för anläggningen inte får ändras. Som framgår av avsnitt 2.1 menar Länsstyrelsen Skåne att alla verksamheter med verksamhetskoder enligt 21 kap. 8-10 §§ (2013:251) bör omfattas. Vidare bör undantagen gälla till 30 september 2024. Se motivering under avsnitt 4.

Avsnitt 6.3

Av avsnitt 6.3 framgår att det i anmälan ska finnas ett tillräckligt underlag för att tillsynsmyndigheten ska kunna besluta i ärendet. Vidare anges att verksamhetsutövaren bör ha möjlighet att relativt snabbt uppdatera underlag som presenterades i tillståndsansökan. Många verksamheter har tillstånd som är mer än tio år gamla, vissa till och med från miljöskyddslagens tid. Att material som tagits fram inför ansökan av dessa tillstånd uppfyller de krav som ställs idag är inte troligt.

Tillsynsmyndigheten är inte van vid att göra bedömningar av den typ och den omfattning som underlaget till tillståndsansökan utgörs av. Den kompetensen finns istället hos prövningsmyndigheten. Länsstyrelsen Skåne menar att om aktuellt förslag ska vara genomförbart måste de utredningar som utfördes och bedömdes i samband med tillståndsprövningen antas vara tillräckliga även för den tillfälliga ändringen. Självklart behöver den ändrade miljöpåverkan ändå beskrivas, men då endast i form av vilka effekter som själva ändringen medför.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med miljöhandläggare Stefan Simonsson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.